

ÅRSBERETNING
2022
Retten i Viborg
(bemærkninger til årsnøgletal)

Indhold

1. Indledning – kort præsentation af retten	3
1.1 Indledning.....	3
2. Bemærkninger til resultater i 2022	3
2.1: Effektivitet (aktivitet og produktivitet)	3
2.2: Sagsbehandlingstider (målopfyldelse og gennemsnitlige sagsbehandlingstider) ..	6
2.4: Udvalgte HR-nøgletal (sygefravær og personaleomsætning mv.)	8
2.5: Eventuelle andre bemærkninger.....	9
3. Udviklingsinitiativer i 2023.....	9

1. Indledning – kort præsentation af retten

1.1 Indledning

Årsberetningen for 2022 er et supplement til årsnøgletallene 2022 for Retten i Viborg, der er tilgængelige på www.domstol.dk.

1.2 Præsentation af Retten i Viborg

Retten i Viborg er en af landets 24 byretter. Størrelsesmæssigt hører vi til i den mindste halvdel – vi er med godt 3,52 % af sagerne omkring den 14. største byret.

Retskredsen består af kommunerne Viborg, Silkeborg og Skive og omfatter dermed en befolkning på i alt ca. 240.000 indbyggere.

Retten i Viborg er organiseret i forskellige afdelinger. Retsafdelingen tager sig af behandlingen af straffesager og civile sager, herunder de familieretlige sager. Fogedretten behandler fogedsager, tvangsauktioner og betalingspåkrav. Skifteretten behandler dødsboer og insolvenssager. Fællessekretariatet tager sig af informationen og servicerer borgerne, der møder op. Fællessekretariatet udgøres også af administrationsafdeling, der bl.a. tager sig af kassen, lønadministration og brugerstyring. Den eneste egentlig sagsbehandling, der er i fællessekretariatet, er bødesager.

2. Bemærkninger til resultater i 2022

2.1: Effektivitet (aktivitet og produktivitet)

2.1.1. Rettens samlede resultat – generelle bemærkninger

Årsnøgletallene for 2022 viser, at vores samlede produktivitet for 2022 set i forhold til 2021 er faldet fra indeks 97,2 til indeks 90,3, et fald på 6,9 indekspoint. Byretternes gennemsnitlige produktivitet er indeks 93,45.

Juristernes produktivitet for 2022 set i forhold til 2021 er faldet fra indeks 106,6 til indeks 98,8. I sammenligning med de øvrige byretter ligger juristernes produktivitetsindeks 2,3 indekspoint over landsgennemsnittet, der er på indeks 96,5.

Produktivitetsindekset for kontorpersonalet er faldet fra 91,2 i 2021 til 82,2 i 2022, hvilket svarer til et fald i produktivitetsindekset på 9.

I 2022 har vi samlet afviklet 1.341 flere vægtede sager i forhold til 2021. Afviklingen af sager er dog sket med et samlet årsværksforbrug, der er steget fra 53,8 årsværk i 2021 til 59,9 årsværk i 2022. Hvilket er forklaringen på faldet i vores samlede produktivitet.

Årsværkforbruget for jurister er i 2021 i forhold til 2020 steget med 1,6 årsværk, hvor kontorpersonalet har haft en stigning i årsværksforbrug på 5,4. Stigningen i kontorårsværk var udtryk for en bevidst langsigtet strategi, hvor vi ønsker at ruste os med kompetenceudvikling af kontormedarbejdere, så vi er klar til straks at omsætte den forventede merbevilling til domstolene, der er en klar forventning om bliver en realitet ved den kommende flerårsaftale for domstolene. Retten i Viborg har på grund af den udskudte fleråsaftale været nødt til at indføre et midlertidigt ansættelsesstop siden maj 2022, hvorefter kun helt nødvendig vakante stillinger er blevet genbesat.

Forskellene i produktivitetsindeks for jurister og kontormedarbejdere skal der efter rettens opfattelse ikke lægges for stor vægt på, da det kan skyldes mange andre forhold end forskel på, hvor effektivt arbejdet afvikles i de to personalegrupper. Noget af forklaringen på forskellen kan formentlig være, at rettens jurister – inklusiv dommerne – selv udfører mange skriveopgaver, og i mindre omfang end forudsat i beregningsmodellen gør brug af kontormedarbejderne i retten eller til renskrivning af retsbøger, domme og kendelser. Brug af lydoptagelse i straffesager påvirker også balancen i opgaveløsningen mellem de to medarbejdergrupper, da en stor del af juristerne vælger selv at skrive de lydoptagne forklaringer, hvis der viser sig et behov for det.

Det samme er til en vis grad tilfældet i forhold til forskellen i produktivitetstallene indenfor de enkelte sagsområder. Her er tallene meget følsomme – især på juristsiden – over for unøjagtig registrering af tidsforbruget. Ikke alle retter registrerer på daglig basis, og da antallet af jurister er relativt lille i den enkelte ret, vil unøjagtigheder slå kraftigt igennem. På kontorsiden er der risiko for unøjagtig registrering af tidsforbrug, særligt for medarbejderne, der flere gange i løbet af en dag veksler mellem flere sagsområder.

Hertil kommer, at der er stor forskel på, hvordan de enkelte retter har fordelt arbejdsopgaverne mellem jurister og kontorpersonalet. Det kan derfor være vanskeligt at sammenligne produktivitetsindekset med andre retter, når det deles op mellem jurister og kontormedarbejdere. Det er det samlede produktivitetsindeks, der er mest egnet til sammenligning.

2.1.2. Særlige bemærkninger til de enkelte sagsområders aktivitet og produktivitet

I relation til retsafdelingen skal det bemærkes, at berammelsesplanerne - og dermed den tid, hvor der er berammet retssager - løbende bliver korrigeret for at skabe plads til berømmelse af de sagstyper, der er en forventning om, at domstolene har et særligt fokus på. Også i 2022 har det særligt været straffesager og de familieretlige sager. Der er ikke i grundstrukturen ændret væsentligt på den tid, som dommerne går i retten. Vi har i 2022 afsluttet 280 flere vægtede straffesager sammenlignet med 2021.

Der er store udsving i antallet af modtagne straffesager gennem årene. I 2018 modtog vi således 23,9 % flere straffesager end i 2017. Vi så ikke den samme stigning i modtagne

straffesager i 2019, men i 2020 var der igen en markant stigning i modtagne straffesager på 18,3 %. I 2021 havde vi et samlet fald i modtagne straffesager på 753 og i 2022 har vi set en mindre stigning på 92 modtagne straffesager.

I relation til skifteretten skal bemærkes, at skifterettens samlede produktivitet igen i 2022 er steget fra 110,7 indekspoint til 111,8. Retten i Viborgs produktivitetsindeks på skiftesager, insolvensskifter og dødsboskifter er den 4. højeste blandt alle 24 byretter, hvilket er et meget tilfredsstillende resultat. Vi har i 2022 fokus på den høje produktivitet, da den ikke må gå ud over kvaliteten i skifterettens sagsbehandling.

Vores mødeaktivitet på vores bitingsted i Silkeborg har i 2022 være nærmest uændret. Vi har haft vores sædvanlige åbningstider for notarforsretninger med i gennemsnit 1½ dag om måneden.

Antallet af notarforsretninger er steget både i Viborg og ved bitingstedet i Silkeborg. I 2021 afviklede vi 5.044 notarforsretninger mod 6.431 i 2022, hvilket i procent svarer til en stigning på 27 %. Der er som udgangspunkt krav om tidsbestilling til notarforsretninger via vores online bookingsystem. Det har i 2022 stadig været muligt at få en notarforsretning uden tidsbestilling, når der har vist sig et velbegrunderet behov for det.

Når vi har indført krav om tidsbestilling, er det som led i et forsøg på at sikre en nogenlunde ensartet håndtering af notarkunder ved de forskellige retter, så notarkunderne ikke skal besværes af kørsel til andre retskredse, fordi de ikke kan få deres notarforsretninger behandlet i egen retskreds indenfor rimelig tid. I takt med en stigning i indbyggertallet i retskredsen og stigningen i notarialforsretninger til vedståelse af fremtidsfuldmagter har vi i 2022 arbejdet på at øge antallet af notartider, så vi undgår lange ventetider på at få en notarforsretning. På grund af begrænsede ressourcer er vi ikke kommet i mål med den opgave, hvorfor vi i dag har meget utilfredsstillende ventetider på notarforsretninger. I tilfælde af en merbevilling vil vi arbejde på mere tilgængelighed for notarforsretninger i hele landet.

Produktivitetsindekset for fogedsager er samlet set faldet fra 71,3 til 62,6. Produktivitetsindekset er under landsgennemsnittet, der i 2022 var på 85,3. Vi er af den opfattelse, at den faldende produktivitet i vidt omfang skyldes et fald i modtagne fogedsager. Det spiller også ind, at der har været meget kompetenceudvikling af nye medarbejdere, der naturligvis ikke har den samme høje produktivitet som erfarne medarbejdere. Hertil kommer flere sagskomplekser, der har kostet mange ressourcer at håndtere.

Udviklingen er ikke bekymrende, da vi samlet set i 2022 har afsluttet 9.612 sager og alene modtaget 9.244. Der er således afsluttet 368 flere sager, end vi har modtaget. Ved udgangen af 2022 var aktiviteten i fogedsager 2 % under aktiviteten ved udgangen af 2021. Vi følger udviklingen og er opmærksomme på, hvilke initiativer vi kan tage for at få en bedre samlet produktivitet.

2.2: Sagsbehandlingstider (målopfyldelse og gennemsnitlige sagsbehandlingstider)

2.2.1. Straffesager

Samlet set har vi i 2022 afsluttet flere straffesager, end vi har modtaget. Vi har i alt modtaget 6.868 straffesager og afsluttet 7.194 straffesager. Tilgangen af nye straffesager er steget fra 6.776 straffesager i 2021 til 6.868 straffesager i 2022, hvilket svarer til en stigning på 1,3 %.

Der har i en længere periode været en ophobning af straffesager ved Retten i Viborg, hvoraf en del ikke var berammet. Der har i hele 2021 og i 2022 været forskellige initiativer i forsøg på at få sagerne berammet og afviklet sagsophobningen. Vi har bl.a. haft tilkaldedommer til afvikling af domsmandssager og haft dommere, der udelukkende behandlede straffesager i perioder. Vi har også ansat flere kontomedarbejdere, der udelukkende har berammet straffesager. Vi har løbende ændret vores berammelseskema, så der nu er afsat mere tid til behandling af straffesager. Vi har været tæt på at få alle vores sager berammet, men manglende ressourcer, aflysninger fordi anklagemyndigheden ikke kunne stille med anklagere og manglende muligheder for berammelse på grund af begrænset antal anklagere, udfordrer os lige nu. Vi kæmper derfor forsat med en stor overbeholdning af straffesager. Ved årets afslutning 2021 havde vi en overbeholdning af domsmandssager på 500 sager. Ved en målrettet indsats, og fordi vi i foråret 2022 fik stillet ekstra anklagere til rådighed, lykkedes det os i løbet af det første halvår at få overbeholdningen af straffesager ned på ca. 300 sager. Overbeholdningen veksler en del, således var overbeholdningen ved udgangen af april 2023 på 323 domsmandssager. Det kan dog stadig synes vanskeligt at få normaliseret vores afvikling af straffesager i retsafdelingen uden tilførsel af yderligere ressourcer også i 2023. Vi gør os løbende bestræbelser på at få vores lønsum brugt til juristressourcer, så vi kan få afviklet straffesager. Vi har også i 2022 haft ekstra juristressourcer målrettet afvikling af vores overbeholdning af straffesager, men uden yderligere anklagere er vi ikke i stand til at løse den udfordring.

Vi har i 2022 således haft en ekstra dommer frem april 2022 og igen en yderligere dommer fra marts til oktober 2022. Samtidig har vi imidlertid haft en langtidssygemeldt dommer og måttet undvære en funktionschef i fogedretten, da hun var konstitueret landsdommer i 7 måneder i 2022, så derfor har initiativet med de yderligere dommere ikke betydet en varig reduktion af overbeholdningen af straffesager. Vi følger udviklingen tæt og arbejder målrettet på at få bugt med sagsophobning. Vi har dog vanskeligt ved at se, hvordan udviklingen kan vendes uden tilførsel af ekstra ressourcer til retssagsafvikling. Hertil kommer de fortsatte udfordringer med at få stillet de nødvendige anklagerressourcer til rådighed til afvikling af straffesager.

Målopfyldelsen for straffesagerne målt på de 80 % hurtigste sager er i 2022 ikke tilfredsstillende, dog viser der sig en del udsving for de enkelte sagstyper.

For så vidt angår kategorien "Nævninge- og domsmandssager" er målopfyldelsen ikke tilfredsstillende, da den er på 221 dage mod 152 dage for de samlede byretter.

For kategorien "tilståelsessager" er målopfyldelsen på 68 dage mod 62 dage for de samlede byretter.

For kategorien "sager uden domsmænd" er målopfyldelsen på 121 dage mod 170 dage for de samlede byretter.

For kategorien "bødesager" er målopfyldelsen på 4 dage, hvilket svarer til målopfyldelsen for de samlede byretter.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for straffesagerne er længere end gennemsnittet for byretterne i alle sagstyper, dog med undtagelse af nævningesager.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for domsmandssager udgjorde i 2022 307 dage mod 239 dage i 2021. Der er således sket en stigning i sagsbehandlingstiden for domsmandssager på 68 dage.

2.2.2. Civile sager

Vi har i 2022 afsluttet i alt 1.394 civile sager mod 1.299 sager i 2021. Antallet af afsluttede sager er således steget med 95 sager. Vi modtog 1.276 sager i 2022 mod 1.242 sager i 2021. Tilgangen af nye civile sager er steget svarende til 2,7 %.

Målopfyldelsen for civile sager er for hovedforhandlede småsager målt på de 80 % hurtigste sager er 202 dage mod 413 dage i gennemsnit for de samlede byretter. Målopfyldelsen for forældreansvarssager efter § 6 og § 7 er 141 dage mod 137 dage i gennemsnit for de samlede byretter. Målopfyldelsen på familierettens prøvelsessager efter forenklet proces er 50 dage mod 47 dage i gennemsnit for de samlede byretter. Målopfyldelsen i familieretten er tilfredsstillende og det har været et højt prioriteret fokusområde i 2022. I tvangsfuldbyrdelsessager er vi under landsgennemsnittet på 14 dage med en målopfyldelse på 12 dage.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for hovedforhandlede almindelige civile sager er steget fra 685 dage i 2021 til 716 dage i 2022. Landsgennemsnittet er på 668 dage i 2022. En del af forklaringen på det er, at vi også i 2022 har prioriteret straffesager forud for civile sager. Den nuværende sagsbehandlingstid er ikke tilfredsstillende, men med en ophobning af uberammede straffesager som følge af en stigning i modtagne straffesager og stigende kompleksitet, og med det øgede pres på retterne i forhold til at overholde fristerne ved behandling af PRIO/PFK-sager og ungesager, og en stigning af sager i børn og unge-udvalgene i vores tre kommuner er det ikke realistisk, at vi kan få ændret mærkbart på vores sagsbehandlingstid for vores civile sager i 2023 uden tilførsel af yderligere midler.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for småsager er faldet fra 287 dage i 2021 til 251 dage i 2022. For forældreansvarssager m.v. efter § 6 og § 7 er sagsbehandlingstiden faldet fra 215 dage i 2021 til 199 dage i 2022.

2.2.3. Fogedsager, betalingspåkrav og tvangsauktioner

I 2022 har fogedretten modtaget 9.244 sager mod 9.045 sager i 2021. Vi har i 2021 afsluttet 9.546 fogedsager mod 9.612 i 2022. Vi noterer os, at vores samlede sagsbeholdning ikke er øget i 2022, da vi har afsluttet flere fogedsager, end vi har modtaget.

Sagsudviklingen i fogedretten har bl.a. været meget påvirket af, at politiet tidligere har været meget træge med hensyn til politifremstillinger, hvilket har en direkte påvirkning på vores muligheder for målopfyldelse. Der er i 2022 gennemført en stor indsat i forhold til at få vores politifremstillinger afviklet. Bl.a. ved brug af politiets videofaciliteter på Silkeborg Politistation er det lykkedes at få antallet af politifremstillinger nedsat betydeligt.

2.2.4. Skiftesager – herunder insolvenssager og dødsboskifter

Det samlede produktivetsindeks for skiftesager er steget fra 110,4 i 2021 til 111,8 i 2022. Skifteretten har det fjerde højeste produktivetsindeks blandt alle landets byretter og ligger højt over landsgennemsnittet med et produktivetsindeks på 95,4.

Vi har i 2022 modtaget 743 insolvensskifter mod 644 i 2021, hvilket er en stigning på 15 %. Vi har i 2021 afsluttet 757 sager mod 709 i 2021, hvilket svarer til en stigning på 48 sager udtrykt i procent til en stigning på 6,7%.

Skifteretten har i 2022 afgjort i alt 2.602 dødsboer og modtaget 2.472 dødsboer, således at beholdningen af dødsboer er reduceret med 29 dødsboer. I 2021 modtog skifteretten 2.358 dødsboer. Der er således tale om en stigning i modtagne sager på 114, svarende til en stigning på 5,6 %.

Aktiviteten i de vægtede afsluttede insolvensskiftesager er steget fra 565 til 720, svarende til en stigning på 27,4 %. Aktiviteten i de vægtede afsluttede dødsboskiftesager er steget fra 2.028 til 2.341, svarende til en stigning på 4,8 %.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for uskiftet bo er faldet markant fra 107 dage til 87 dage, hvilket er 9 dage kortere end landsgennemsnittet. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for privat skifte er faldet fra 372 dage til 335 dage, hvilket er 7 dage længere end landsgennemsnittet. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for forenklet privat skifte er faldet fra 93 dage til 65, hvilket er 13 dage under landsgennemsnittet på 78 dage. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for boudlæg er faldet fra 72 dage til 44, hvilket er 5 dage under landsgennemsnittet på 49 dage. Målopfyldelse på tvangsopløsningsager er på 98 %, hvilket er over landsgennemsnittet på 85 %. Målopfyldelse på gældssaneringsager er på 70 %, hvilket er under landsgennemsnittet på 78 %.

Vi har i skifteretten fokus på, at den meget høje produktivitet ikke må gå ud over kvaliteten.

2.4: Udvalgte HR-nøgletal (sygefravær og personaleomsætning mv.)

Ved Retten i Viborg har der i 2022 været ansat 8 dommere inklusiv præsidenten, ca. 6 øvrige jurister, ca. 30 kontorårsværk, 4 elever og øvrige personalegrupper. Det samlede

årsværksforbrug ved retten udgjorde 59,9 i 2022, mod 53,9 i 2021, 52,0 i 2020 og 52,4 i 2019. Stigningen i årsværkforbruget fra 2018 til i dag skyldes til dels, at retterne i marts 2018 fik tildelt yderligere ressourcer, da forkyndelsesopgaven i visse straffesager blev overdraget fra anklagemyndigheden til retterne. Retten har også fået tilført ressourcer i forbindelse med etableringen af den nye familieret og Ungdomskriminalitetsnævnet. Retten fik desuden midler til ansættelse af yderligere en vagt pr. 1. juli 2020 med henblik på at øge sikkerheden for vores brugere og medarbejdere. Hertil kommer, at retten ved enkeltstående ekstrabevillinger til bekæmpelse af ophobningen af straffesager har fået lønmidler stillet til rådighed.

Retten i Viborg havde i 2022 et samlet årsværkforbrug til generel ledelse og administration på 14,6 %, hvilket er 0,2 % under landsgennemsnittet.

Retten havde et gennemsnitligt antal sygedage pr. ansat i 2022 på 8,9 dage, hvilket er 3,2 dage under landsgennemsnittet. Gennemsnittet fra samtlige byretter er steget fra 11,6 dage til 12,1 dage.

Retten har haft en personaleomsætning på 12,1, hvilket er en svag stigning fra 2021, hvor den var på 11,7 %. Stigningen i personaleomsætning skyldes bl.a. ekstra ansættelse af kontormedarbejdere. Vi er nu lidt over landsgennemsnittet, der er på 10,3.

Det er ikke usædvanligt for Retten i Viborg, at der er store udsving på personaleomsætningen, bl.a. var den i 2014 på 19,2 % og i 2016 på 14,5 %. Det skyldes bl.a., at landsretten er placeret ved siden af byretten, hvor det er naturligt at søge ansættelse ved, hvis man ønsker nye udfordringer uden at skulle påføre sig selv en transporttid. En høj personaleomsætning giver organisationen ny energi og tiltrækker nye resourcepersoner til organisationen, og de tilbageblevne medarbejdere vokser ved nye roller og nye ansvarsområder. Det har dog betydning for produktiviteten, da der ved en høj personaleomsætning bruges en del ressourcer på kompetenceudvikling af de nye medarbejdere, så med de udfordringer vi har lige nu med sagsophobning er vi meget tilfredse med, at personaleomsætningen er acceptabel.

2.5: Eventuelle andre bemærkninger

Alle medarbejdere ved Retten i Viborg har gjort en kæmpe indsats hele 2022 for at vores kerneopgave bliver løst til alles tilfredsstillelse. Selvom vi har travlt, er vi lykkedes med at behandle vores borgere med respekt. Vi gør alle vores bedste for at gøre Retten i Viborg til et godt sted at komme og arbejde. Alle medarbejdere har grund til at være stolte af deres indsats.

Retten er af den opfattelse, at vi med øget ressourcer til ansættelse af mere kontorpersonele, flere dommerfuldmægtige og flere dommere kan få rettet op på de lange sagsbehandlingstider og sagsophobningen i løbet af nogle få år.

3. Udviklingsinitiativer i 2023

Udviklingsinitiativer i 2023 afhænger af vores økonomiske ramme. Med de nuværende ressourcer er der kun netop ressourcer til at klare den daglige drift.

Der henvises herudover i det hele til rettens handlingsplan for 2023.